

תמצית הדרף היומי

פרשת ויקרא

פסחים ק"ג-ק"ט

זכות הגליון להצלחה

הרב דוד בן עמליה

דרף ק"ג

עבדים היווני, ומסיים שבסב. * חכם בנו שואלו ואם אינו חכם אשתו שואלתו ואם לאו שואל את עצמו, ואפי' שני ת"ח היועדין בהלכות הפסח שואלן וז"ל. * ג' דברים שהייב לומר בפסח: פסח- ע"ש שפסח על בתי אבותינו, מצה- שלא הספיק בציקם להחמין, מרור- שמררו את חייהם [וכשואמר כן צריך להגביה את המצה והמרור ולא את הפסח דנראה כמקדיש קדשים בחיין]. * עד היכן אומר את ההלל קודם הסעודה: ל"ב"ש עד אם הבנים שמחה, ולב"ה עד הלמיש למעניו מים. ומסיים בגאולה: לר"ש אשר גאלנו ולא חותם, ולר"ע כן ה' אלוקינו וכו' יגיעו למעודים והותם גאל ישראל. וצריך שיאמר ואתנו הוציא משם. * דין סומא בהגדה לרב אחא בר יעקב סומא פטור דיליף גז"ש 'זה זה' מכן סורר ומורה, אך לרב יוסף ולר"ש חייב הסומא [ולא ילפי מכן ס"מ דבשלמא סבין ס"מ הו"ל לנו וכתב הזה ש"מ פרט לסומא, אך הכא מאי הו"ל למיכתב] ובהו"א אמרינן דמחייבי מדרבנן ודחי' דכל דתקון רבנן כעין דאוי' תקון.

דרף ק"ד

לרב הסדר- הללויה, כסיה, וידידה אחת הן, ומרחביה תיקון, ולרב- כסיה ומרחביה אחת הן, וידידה שתיים [ידיד חול ויה קודש]. והללויה שתי תיבות, ובדעת ריב"ל איכא סתירה בזה דבמקום אחד שנה הללויה פי' הללויה בהלולים הרבה [ש"מ תיבא אחת], ובמקום אחר אמר שבעשרה מאמרות נאמר ס' תהילים וגדול שבכולן הללויה שכולל שם ושבה בב"א. * או ישיר משה וישראל אמרוהו, והלל זה תקינו נביאים בעת שנגאלין מהצרות. * הלל שבתתילים מי אמרו: לאלעזר בן ר"י משה וישראל כשעלו מהים, אך להביריו דוד אמרו [דאפשר ישראל שחטו ספסחים ונטלו לודכה ולא אמרו שירה, ועוד פסלו של מיכה עומד בבכי וישראל אמרים שירה]. * שירים ותשבחות שאמר דוד בתהילים בלן דוד אמרן [כל- כל אלון]. ולר"א אמרן כנגד עצמו, ולר"י כנגד ציבור, ולחכמים האמורים בלשון יחיד כנגד עצמו והאמורים בלשון רבים כנגד ציבור, ניצוח ונגון לעת"ל, משכיל ע"י מתורגמן, לרוד ממוזר שרתה השכינה קודם השירה, ממוזר לרוד אמר שירה ואח"כ שרתה שכנה דאין השכינה שורה אלא מתוך שמחה וכו', וכן לדבר הלכה ולחלוט טוב, והא דאיתא שצריך לישב באימה מיידי בתלמיד, א"ל ברב ואחר שפתיח בד"ל [אך קודם לכן יאמר מילתא דבדיחותא]. * מי אמר את ההלל: א. לר"א משה וישראל הם אמרו לא לנו כי לשמך רוח הקודש משיבה למעני אעשה. ב. לר"י יהושע וישראל על מלכי כנען. ג. לר"א המודעי דבורה וברק על סיסרא. ד. לראב"ע הזיקה וסיעתה על סנחריב. ה. לר"ע תננה מישאל ועזריה על נבוכדנצר. ו. לר"י הגלילי מרדכי ואסתר על המן. ז. לחכמים נביאים תיקנו על גאולתן מצרפתן. * לר"ח- הללויה סוף פרקא, ולרב- ריש פירקא, ורב חנין בר רב חסדא [והנהגה באמצע [ההלל מורים בתהילת ה' יחד, פי' רשע ויאה וכנס, ושעומדים בבית ה', ונפחל בדרך שיהיה, וראשית הכהנה הללויה דבתהילת ויש פירקא] ואין לומר דתליא פלוגתייהו בפלוגתא דתנאי אה' אומר עד אם הבנים [ס"ל ריש פירקא] או עד בעגת ישראל [האילו פירקא] דכ"א מתרין לטעמיה דנח' אם עד ככלל או לא ככלל. * ק"ש והלל- גאל בלשון עבר, ובתפלה- גואל דרומי נגהו. * בקידוש- אשר קדשנו [וערך שיהיה צ"מ דיליף יום יום מפסח]. ובתפלה- קדשנו במצותך. בתפלה- מצמיח קרן ישועה, ובהפטרה- מגן דוד [ועשיתי לך כשם הגדולים]. * סבי דפומבדיתא בשבת בין שאלו ובין בתפלה אמרו מקדש השבת דקביעא וקיימא, ובין מקדש ישראל והזמנים דישאל קביעו. * ולרבא בתפלה המיד אומר מקדש ישראל [משום כבוד הדין] וקידוש דיעקוב ביחיד בשבת מקדש השבת ובין מקדש ישראל והזמנים. והדר ביה רבא, וכן ר"פ שיבא את העושה כסבי דפומבדיתא. וכן דעת רבינא.

דרף ק"ה

מוזג לו כוס ראשון. ל"ב"ש מברך על היין ואח"כ מברך על היין שהיה גורם לקידוש שתאמר, ועוד שכבר קידש היום ועדיין לא בא. ולב"ה מברך על היין ואח"כ מברך על היום שהיה גורם לקידוש שתאמר ועוד שברכת היין תדירה, והלכתא בב"ה. ונשנתה הברייתא קודם בת קול, א"נ כדברי ר' יהושע שאין משגיחין בב"ק. * הביאו לפני ירקות ואוכלים קודם אכילת הזוהר, ור"ל בעי להוכיח דמצוות צריכות כוונה [דבטיבול ראשון לא נכתבו למרות]. והדין דשואל בשביל להכריח דתינוקות [ונקטין חזרת ולא שאר ירקות לאשמועינן דאף בזה בעי תרי טיבולין] ועוד דחינן דאיתא להדיא דאכלן בלא מברכה [וא"ו יאכלן דמאי ולחצאנן יצא ולבדל שלא ישתא בן אבילה לחביריה ויתר מכדי אכילת פיר]. ומסקינן דתנאי היא דלר' יוסי מצוות צריכות כוונה ולכך אע"פ שטיביל בחזרת 'מצוה' לחזור ולהביא. * מה הם שני התבשילין שמביאין לפניו: לר"ה סלק ואורז [וכן היה רבא מחזר ע"כ] ללית החייש לר' בן נורי דס"ל דחייבין על חימוצו כרת, להזיקה אפי' דג וביצה שעלו, לר"י שני מיני בשר זכר לפסח ולחגיגה, לרבינא בשר והמרק שנתבשל בו.

דרף ק"ו

אכילת המרור. אם אין לו אלא חסא, לר"ה מברך בתחילה בפה"א ואכיל ולבסוף על אכילת מרור ואכיל, וכן עבדי בסורא. אך לר"ה מברך מקרא מברך בפה"א ועל אכילת מרור ולבסוף אוכל החסא בלא ברכה [דאיה שטיילא כירוס ממנה היאך יכר עליה] וכן הלכתא. ורב אחא היה מחזר אחר שאר ירקות להוציא עצמו מפלוגתא [ויכול לברך בסוף על אכילת מרור לחי'ע]. * לא יברך אדם מצה ומרור יחד ויאכלם דאית מרור דרבנן ודחי מצה דאורייתא [ואפי' ההלל דס"ל דמצוות אין נמשלות וא"ו ומרור ואוכלן הני' דא' בדא' וכו']. ורבנן פליגי על הלל וס"ל דאפילו אם יאכלם זה בפה"ע וזה בפה"ע יצא, אך אין יאכלם יחד נמי יצא דמצוות אין מבטלות זו'א. והלכתא ראויה לנהוג שיאכל מצה בפה"ע ומרור בפה"ע ואח"כ מצה ומרור יחד בלא ברכה זכר למקדש כהלל. * אמרינן אין להוכיח שיש להטביל את החסא בחזרות משום קפא מדברינן נמי. * דילמא א"צ לשקע כולו והארס מות מהריח וחישינן שמו יגע במשקה ולכך תיקנו נטילה לפני טיבול זה. * לא ישנה את החסא בחזרות שלא תבטל המרירות. * ר"ה דרש שאף אם נטל יחד בטיבול ראשון חוזר ונטול ידיו בטיבול שני, ומיירי בלייל הסדר [ואף שיהיה דעתו ע"כ מתיחלה] שאמירת הזוהר והאדם פוסק ביה לחוש שנגע במקומות המצריכים שיהיה. * בלע מצה יצא, בלע מרור לא יצא, ובמקרא משה למרור יצא ידו מרור ולא ידי מרור. כרץ שניהם כסים לא יצא. * לרב שימי מניחין מצה מרור וחזרות לפני כל אחד, ועוקרין השולחן [בכדי שישאלו התנוקות ואבי שאל את רבה מדוע עקרו ועדיין לא אכלו, וא"ל דפטרן מלאשוא] רק לפני האומר את ההגדה, אך לר"ה אף אין מניחין מצה ומרור אלא לפניו וכן הלכה.

דרף ק"ז

טעם שנקרא להם עני: א. עונין עליו דברים הרבה. ב. עני דרכו בפרסע אף כאן בפרוסה. ג. הוא מסיק ואשתו רועה כעני. * טעם להבאת החזרות שמבטל הרעל שבהזרת, והרפואה לרעה צנן- צנן- לרעה כעני- כרתי, לכרתי ולשאר ירקות חמרים ובנתים יאמר דכירנא לך וכו'. * מצה הדחוסה זכר לתפוח [בתחת התפוח עורתין] וזכר לטיט ויש לקרתי ולמסוכי. * אחר מציגת כוס שני הבן שואל ואם אין בו דעת אביו מלמדו מה נשתנה הלילה הזה: שכולו מצה, ואוכלין מרור, וכולו צלי, והלילה הזה מטבילין ב' פעמים ובכל הלילות אין אנו מטבילין אפי' פעם אחת [ולא כרסין חייבין שהיו עושין כן וק' בשביל שיעי' לתנוקות]. * לפי דעתו של הבן אביו מוסיף ומלמדו. * מתחיל בגנות שהוא: א. מתחילה עובדי גילולים היו אבותינו [תרח]. ב.

לעשרת האותיות והצטרפותיהם למעשה במילין: 05041466339@gmail.com | מוקדי ברוך-איש: בבית י: גבעה B: מוקדי ברוך-איש: 05041466339 | שטיבלאך: דרכי איש [היכל השיעורים-בית ישיבה] * אהל שישטב ר'ה' המגיד ממועדינו 144 [בנילונית] * קרלין-ר' ברים-05276146637 | חדש-שטיבלאך פחד יצחק [במניסה בנילונית] * 0527118594 | כולל דורשי ציון- [בנילונית] * חדש כולל הצות- רח' מוצפי [בנילונית] | חדש- ישיבת תורת רפאל- הבנה"מ, אוזלא הי"ו. * גבעה A: * אהל תורה- רח' הרב קארין [בנילונית] * בוסטון- נציג 0548461804 * היכל עובדיה- הרב אשר עמר הי"ו * ישיבת ברכת מרדכי- הרב טלר | ירושלים- מוקדי ברוך-0527667506 * בית ישראל- מיר-0583221000 | דורשים עוד נציגים הרצים לזכות את הרבים ולמעוזה מוקדי המצה טעמים- פנו למעיונת.